

MAP III – AKČNÍ PLÁNOVÁNÍ V ORP BYSTŘICE NAD PERNŠTEJNEM

MÍSTNÍ AKČNÍ PLÁNOVÁNÍ REVIZE SWOT-3 ANALÝZY VE SLEDOVANÉM ÚZEMÍ - PODKLAD DO DOKUMENTU MAP III -

Projekt	MAP III - Akční plánování v ORP Bystřice nad Pernštejnem
Klíčová aktivita	Řízení projektu
Registrační číslo	CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0019551
Nositel projektu	Město Bystřice nad Pernštejnem
Datum	30. 11. 2023
Podklad pro zpracování	Příloha č. 3 výzvy Akční plánování v území Č. j. MSMT-30671/2020 Postupy MAP III Metodika tvorby místních akčních plánů v oblasti vzdělávání

Obsah

Úvod	4
1 Podpora čtenářské pre/gramotnosti	5
2 Podpora matematické pre/gramotnosti	7
3 Podpora rozvoje potenciálu každého žáka/ dítěte	8
4 Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků.....	11
5 Závěr - SWOT souhrnná	13
6 Doporučení, návrhy konkrétních opatření pro MAP IV	14

Úvod

Podklady k analytické části byly vstupními materiály k diskusi uvnitř jednotlivých pracovních skupin.

Diskuze probíhaly do hloubky problému, byly identifikace příčiny stávajícího stavu a následně popsána opatření, ke kterým by mělo při odstraňování problémů dojít. Byly předány návrhy na aktualizaci některých priorit, cílů i opatření, které se promítly následně ve strategickém rámci a akčních plánech na roky 2023, 2024 a 2025.

SWOT-3 analýzy pro klíčová témata:

- podpora čtenářské gramotnosti,
- podpora matematické gramotnosti,
- rozvoj potenciálu každého žáka,
- podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání,
+ závěrečná souhrnná SWO3 analýza pro sledované území ORP Bystřice nad Pernštejnem.

Všechny revidované SWOT-3 analýzy obsahují minimálně 3 slabé stránky, 3 silné stránky, 3 ohrožení a 3 příležitosti; následně jsou popsány příčiny a opatření/ navrhované aktivity.

Poděkování

Strategické plánování se neobejde bez podrobného vyhodnocení uplynulého období a právě z výsledků analýz budou sestavovány navazující strategické a akční plány.

Poděkování patří všem, kdo se podíleli na dotazníkových šetřeních, která byla rozsáhlá a časově náročná.

1 Podpora čtenářské pre/gramotnosti

(rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka)

Silné stránky	Slabé stránky
<ol style="list-style-type: none">1. Zkušenosti pedagogického sboru, ochota vzdělávat se, modernizovat výuku.2. Proškolení pedagogové v oblasti čtenářské gramotnosti.3. Postupné zapojování nových metod do výuky, ochota zapojení nových metod a inovací.	<ol style="list-style-type: none">1. Nedostatečný časový prostor na školení, semináře na rozšíření nových metod (zejména na větších školách).2. Neochota některých pedagogů dělit se o získané poznatky a zkušenosti, nemožnost individuálního přístupu k potřebám žáka při stávající naplněnosti tříd.3. Absence rodilých mluvčích, vzdálenost od vzdělávacích center.
Hrozby	Příležitosti
<ol style="list-style-type: none">1. Nestabilní prostředí pro vzdělávání – zavádění změn, nesystémovost, změny RVP, nejasná koncepce MŠMT.2. Chybějící finanční prostředky na pomůcky, nové knihy do žákovských knihoven, učebnice.3. Zavádění společného vzdělávání, které může vést ke snižování kvality výuky ve třídě.	<ol style="list-style-type: none">1. Finanční příležitosti – např. ze „šablon“.2. Nabídka atraktivních forem výuky.3. Posílení možnosti tandemové výuky se zaměřením na čtenářskou gramotnost.
<p>Identifikované příčiny vzniku potíží pro tuto oblast:</p> <ul style="list-style-type: none">○ Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj čtenářské pregramotnosti a gramotnosti. Nedostatek motivace škol pro zapojení se do srovnávání k zajištění úrovně gramotnosti. Nedostatek organizovaných akcí na sdílení dobré praxe.○ Nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj čtenářské gramotnosti mimo školu.○ Chybějící pravidelná setkávání pedagogů za účelem výměny zkušeností z pohledu srovnávání úrovně.○ Chybějící tvůrce kvalitního srovnávacího nástroje úrovně čtenářské/matematické pre/gramotnosti a chybějící finanční prostředky na jeho vytvoření.○ Malá orientace vedení škol v systému finančních dotací a výzev pro čtenářskou gramotnost, pregramotnost.	

- *Chybějící nebo nedostatečný srovnávací nástroj úrovně gramotnosti pro žáky daného věku nebo ročníku.*
- *Nedostatek vzdělávacích aktivit pro učitele a pedagogy MŠ pro rozvoj čtenářské pregramotnosti Nedostatečná spolupráce škol, knihoven, muzeí, školních a obecních knihoven*

Návrh konkrétních kroků řešení problémů:

- *Využití dotačních programů na rozvoj čtenářské pre/gramotnosti (personální zajištění pedagogického dozoru čtenářských koutků, nákup pomůcek a knih apod.).*
- *Vzdělávání pedagogů v oblasti Diferencovaného vzdělávání – možnosti a způsoby práce s heterogenní skupinou žáků; jak organizovat vyučování v diferencované třídě dle skutečných možností žáků.*
- *Organizace vzdělávacích akcí pro pedagogy v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti, pregramotnosti v rámci MAP II. např. obohacení výuky pomocí implementace metody CLIL - propojení cizího jazyka a nejazykového předmětu*
- *Navázání spolupráce školních knihoven s obecními knihovnami a dalšími institucemi (např. muzei).*
- *Semináře ohledně nových dotací a výzev pořádaných koordinátorem pro dotace a výzvy.*
- *Zvýšit ohodnocení pedagogických pracovníků, v některých městech přispívá i zřizovatel.*
- *Snížit počty žáků ve třídách, dořešit problematiku nejvyššího možného počtu žáků se SVP ve třídě, informovat o problému MŠMT.*

2 Podpora matematické pre/gramotnosti

Silné stránky	Slabé stránky
<p>1. Zkušenosti pedagogického sboru, ochota vzdělávat se, modernizovat výuku, metodická sdružení na 1. stupni a předmětová komise na 2. stupni. Vysoká vnitřní motivace pedagogů posílit společenskou prestiž matematiky, poskytování doučování a přípravy na přijímací zkoušky.</p> <p>2. Půlení některých hodin matematiky na 2. stupni, využití asistentů pedagoga v některých třídách, ICT vybavení pro výuku matematické gramotnosti</p> <p>3. Postupné zapojení nových metod do výuky, využití stavebnic i deskových her ve výuce; zapojení se do široké nabídky matematických soutěží (logická olympiáda, matematická olympiáda, matematický Klokán, MaTes)</p>	<p>1. Nemožnost individuálního přístupu k potřebám všech žáků v běžných hodinách (často dochází k zaměření se a přizpůsobení se tempu „pomalejších“ žáků, či žáků, kteří mají diagnostikovanou nějakou poruchu učení, a zapomíná se tak na „průměrného“ či „nadaného“ žáka)</p> <p>2. Nedostatečný časový prostor na školení a seminářů na rozšíření nových metod, či návštěvu hodin jiných vyučujících</p> <p>3. Nutnost pravidelné obnovy ICT techniky – finanční náročnost na pořízení nových zařízení</p>
Hrozby	Příležitosti
<p>1. Nestálý stav legislativy</p> <p>2. Dotace hodin v ŠVP, zahlcení výuky technologiemi</p> <p>3. Klesající zájem o výuku matematiky ze strany žáků a rodičů, nízký zájem o soutěže, olympiády, nízká motivace k učení</p>	<p>1. Sdílení zkušeností s praktickým využitím výukových metod ve více ročnících,</p> <p>2. Nabídka dalšího vzdělávání učitelů; spolupráce mezi školami. Finanční příležitost – Šablony.</p> <p>3. Využití atraktivních forem výuky (zapojení ICT, deskových her a stavebnic do výuky pro vytváření a upevňování matematických představ a fixaci matematických vědomostí)</p>
<p>Identifikované příčiny vzniku potíží pro tuto oblast:</p> <ul style="list-style-type: none">○ Za velký problém považujeme stále rostoucí počet dětí s individuálním vzdělávacím plánem, či s nejrůznějšími poruchami učení v dané třídě a z toho plynoucí obtížnost věnovat se pak dostatečně i dětem bez poruch.	

- *Problematické zajištění náhrady za pedagoga v čase konání vzdělávacích akcí (finanční nebo personální obtíže).*
- *Absence organizovaného zajištění výměny zkušeností v oblasti matematické gramotnosti, pregramotnosti.*
- *Absence metodického sdružení, které by organizovalo společné setkávání a vzdělávání pro pedagogy v oblasti matematické gramotnosti a pregramotnosti.*

Návrh konkrétních kroků řešení problémů:

- *Najít střední cestu mezi memorováním a moderní technologií, která sice mnoho matematických operací zvládne rychleji, ale ubírá nám flexibilitu při rychlém rozhodování finanční gramotnosti.*
- *Využití stávajících informačních kanálů mezi školami napříč vzděláváním v oblasti rozvoje digitálních kompetencí pedagogů. Domnívám se, že by se komunikační platformy měly sjednotit, aby nedocházelo k jejich roztržitésti napříč školami.*
- *Vybavení pomůckami a digitálními potřebami pro rozvoj matematické gramotnosti, pregramotnosti. + důležité, aby s těmito nástroji uměli učitelé a žáci pracovat.*
- *Zaměřit se na praktické využití mobilních aplikací, technologií a virtuální reality ve výuce.*
- *Řešení vidíme ve snížení počtu dětí ve třídě, vytvoření tříd s dětmi se stejným problémem/ což lze jen ve větších školách, popř. využití školního asistenta.*

3 Podpora rozvoje potenciálu každého žáka/ dítěte

Podpora kvalitního inkluzivního vzdělávání (dostupnost, inkluze a kvalita předškolního vzdělávání; inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem).

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
<i>1. Dlouholeté zkušenosti se začleněním dětí a žáků se SPUCH do výuky.</i>	<i>1. Minimální podpora osobnostního rozvoje a postojů pedagoga formou supervizí, coachingu, mentoringu vedoucí k rozdílné motivaci k činnostem.</i>
<i>2. Pokrok v proškolení pedagogického sboru v oblasti společného vzdělávání, využívání nových metod práce s žáky se SVP.</i>	<i>2. Minimální prostor pro práci se třídou jako celkem a spolupráci a výměnu zkušeností s kolegy.</i>
<i>3. Kvalifikovaní asistenti pedagoga ve třídách s žáky se SVP.</i>	

	<i>3. Nedostatek prostoru pro práci s intaktními nebo nadanými žáky.</i>
<i>Hrozby</i>	<i>Příležitosti</i>
<i>1. Podfinancování pracovníků škol ve vztahu k jiným profesím s vysokoškolským vzděláním a ztráta respektu k činnosti pedagoga ve společnosti.</i>	<i>1. Pokračování současných a vytvoření nových projektů, které umožní financovat vzdělávání žáků, pedagogů a dalších pracovníků ve škole.</i>
<i>2. Nejednotný přístup ŠPZ související s různým výkladem legislativy.</i>	<i>2. Místní a regionální provázanost – propojování školy se životem v obci a regionu.</i>
<i>3. Nejistota pokračování projektů, které financují další pracovníky ve školství a nevhodné nastavení činností pracovníků školního poradenského pracoviště (minimální nebo žádné snížení přímé pedagogické povinnosti).</i>	<i>3. Sdílení zkušeností s dalšími pedagogy v rámci projektů a přinášení dobré praxe do jednotlivých škol i s materiálním zabezpečením pro žáky</i>
<i>Identifikované příčiny vzniku potíží pro tuto oblast:</i>	
<ul style="list-style-type: none"><i>○ S narůstajícími požadavky na činnost učitele v třídě se žáky s podpůrnými opatřeními nezbývá prostor pro práci s třídou jako celkem a sdílení zkušeností mezi pedagogy.</i><i>○ Náročnost příprav na jednu vyučovací jednotku u tříd, ve kterých se vzdělávají žáci s různými typy podpůrných opatření od LMP, přes SPU, SPCH, logopedické vady, intaktní žáky až po nadané žáky.</i><i>○ Nízká motivace a nárůst povinnosti, syndrom vyhoření.</i><i>○ Nedostatek času pro komunikaci pedagogů s asistenty pedagoga, s pracovníky školního poradenského zařízení i mezi sebou, nedostatek času pro pracovníky školního poradenského zařízení pro pozorování žáků ve školním prostředí.</i><i>○ Početné třídy neumožňují adekvátní podporu všech žáků.</i><i>○ Dlouhodobé podfinancování pracovníků škol vede k mnoha problémům ve školství: nízká prestiž povolání, malý zájem o studium pedagogických oborů, nedostatek kvalitních pedagogů. Strnulost vysokoškolského vzdělávání a nízký zájem studentů pedagogických oborů učit nenapomáhá k lepší pozici učitele ve společnosti. I přes nárůst platů pedagogických pracovníků jsou mzdy vzhledem k množství požadavků na samotnou profesi stále podhodnoceny.</i><i>○ Neukotvení podpory osobnostního rozvoje/ supervize, coachingu, mentoringu aj. v zákoně.</i>	

- *Nejednotný přístup ŠPZ a široce vymezená legislativa nenapomáhá k jednotnému přístupu k žákům.*
- *Neúměrný nárůst administrativy, nedostatek času na péči o žáky intaktní, se SVP či nadané nebo mimořádně nadané.
Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí a žáků).*
- *Obtížnost a finanční náročnost upravit organizaci a průběh vyučování v souladu s potřebami žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP).*
- *Nedostatečná pozitivní osvěta v oblasti inkluze/ společného vzdělávání pro většinovou veřejnost, pro rodiče, pro rodiče žáků se SVP apod.*
- *Nezájem některých škol o spolupráci s jinými školami různých úrovní a dalšími specializovanými organizacemi a službami v oblasti inkluze.*
- *Neznalost škol - nabídky specializovaných organizací a služeb v oblasti inkluze.*
- *Nedostatek vzdělávacích materiálů, pomůcek a metodik v oblasti inkluze, vč. metodické podpory ze strany MŠMT ČR.*
- *Neochota dále se vzdělávat a pracovat na svém profesním růstu.*
- *Nedostatečná nabídka seminářů a nápravných aktivit pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v pedagogicko – psychologické poradně.*

Návrh konkrétních kroků řešení problémů:

- *Snížení administrativní zátěže, snížení hodin přímé pedagogické činnosti, převést nekvalifikované pracovní činnosti jako dozory a část administrativních úkonů na nepedagogické pracovníky školy, kterým se vytvoří nové pracovní místo (SČP?)*
- *Organizování akcí s cílem pozitivní osvěty v inkluzivním vzdělávání v rámci projektu MAP IV, školení na téma - Time management.*
- *Zvýšit ohodnocení pedagogických pracovníků, v některých městech přispívá i zřizovatel.*
- *Snížit počty žáků ve třídách, dořešit problematiku nejvyššího možného počtu žáků se SVP ve třídě, informovat o problému MŠMT.*
- *Spojit se některým z profesních pedagogických sdružení a informovat ho o svých připomínkách k stávající legislativě nebo informovat přímo MŠMT.*

- Vybavení didaktickými, speciálními a kompenzačními pomůckami a bezbariérovým nábytkem pro děti a žáky se SVP z vhodných dotačních programů či šablon.
- Změna prováděcí vyhlášky a databáze PO.
- Podpora v rámci projektu MAP IV – psychohygienu učitele, učitel v krizových situacích.
- Lepší komunikace s rodiči, podpora prestiže povolání pedagoga (semináře), finanční podpora pro supervize.

4 Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků

Silné stránky	Slabé stránky
<p>1. Zkušenosti pedagogického sboru, ochota vzdělávat se, modernizovat výuku.</p> <p>2. Proškolení pedagogové v oblasti čtenářské gramotnosti.</p> <p>3. Postupné zapojování nových metod do výuky, ochota zapojení nových metod a inovací.</p>	<p>1. Nedostatečný časový prostor na školení, semináře na rozšíření nových metod (zejména na větších školách).</p> <p>2. Neochota některých pedagogů dělit se o získané poznatky a zkušenosti, nemožnost individuálního přístupu k potřebám žáka při stávající naplněnosti tříd.</p> <p>3. Absence rodilých mluvčích, vzdálenost od vzdělávacích center.</p>
Hrozby	Příležitosti
<p>1. Nestabilní prostředí pro vzdělávání – zavádění změn, nesyrovost, změny RVP, nejasná koncepce MŠMT.</p> <p>2. Chybějící finanční prostředky na pomůcky, nové knihy do žákovských knihoven, učebnice.</p> <p>3. Zavádění společného vzdělávání, které může vést ke snižování kvality výuky ve třídě.</p>	<p>1. Finanční příležitosti – např. ze „šablon“.</p> <p>2. Nabídka atraktivních forem výuky.</p> <p>3. Posílení možnosti tandemové výuky se zaměřením na čtenářskou gramotnost.</p>
<p>Identifikované příčiny vzniku potíží pro tuto oblast:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Chybějící pravidelná setkávání pedagogů za účelem výměny zkušeností z pohledu srovnávání úrovně. Nedostatek organizovaných akcí na sdílení dobré praxe. ○ Nedostatek vzdělávacích aktivit pro učitele a pedagogy MŠ, asistenty, vychovatele školních družin. 	

Návrh konkrétních kroků řešení problémů:

- *Vzdělávání pedagogů ve vybrané oblasti.*
- *Diferencovaného vzdělávání – možnosti a způsoby práce s heterogenní skupinou žáků; jak organizovat vyučování v diferencované třídě dle skutečných možností žáků.*
- *Navázání spolupráce škol s obecními knihovnami a dalšími institucemi.*
- *Semináře ohledně nových dotací a výzev pořádaných koordinátorem pro dotace a výzvy.*
- *Zvýšit ohodnocení pedagogických pracovníků, v některých městech přispívá i zřizovatel.*
- *Snížit počty žáků ve třídách, dořešit problematiku nejvyššího možného počtu žáků se SVP ve třídě, informovat o problému MŠMT.*

5 Závěr - SWOT souhrnná

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
<p><i>1. Zkušenosti pedagogického sboru, ochota vzdělávat se, modernizovat výuku.</i></p> <p><i>2. Kvalifikovaní asistenti pedagoga ve třídách s žáky se SVP, dlouholeté zkušenosti se začleněním dětí a žáků se SPUCH do výuky. Poskytování doučování a přípravy na přijímací zkoušky.</i></p> <p><i>3. Široký a rozmanitý výběr aktivit nabízených DDM a ZUŠ, odloučená pracoviště ZUŠ/ Absence vyhovujících prostor pro VČV.</i></p>	<p><i>1. Minimální podpora osobnostního rozvoje a postojů pedagoga formou supervizí, coachingu, mentoringu vedoucí k rozdílné motivaci k činnosti, minimální prostor pro práci se třídou jako celkem a spolupráci a výměnu zkušeností s kolegy.</i></p> <p><i>2. Špatná motorika dětí už v MŠ, nízká úroveň manuální zručnosti žáků. Nedostatek prostoru pro pohybové aktivity, chybí motivace.</i></p> <p><i>3. Nutnost pravidelné obnovy ICT techniky – finanční náročnost na pořízení nových zařízení.</i></p>
<i>Hrozby</i>	<i>Příležitosti</i>
<p><i>1. Podfinancování pracovníků škol ve vztahu k jiným profesím s vysokoškolským vzděláním a ztráta respektu k činnosti pedagoga ve společnosti. Zahlcení výuky technologiemi.</i></p> <p><i>2. Nestabilní prostředí pro vzdělávání – zavádění změn, nesystémovost, změny RVP, nejasná koncepce MŠMT.</i></p> <p><i>3. Nejistota pokračování projektů, které financují další pracovníky ve školství a nevhodné nastavení činností pracovníků školního poradenského pracoviště (minimální nebo žádné snížení přímé pedagogické povinnosti).</i></p>	<p><i>1. Spolupráce napříč školami v území, spolupráce s gymnáziem i se SOŠ a VOŠ Bystřice nad Pernštejnem.</i></p> <p><i>2 Finanční možnosti z OP JAK, IROP, jiné zdroje.</i></p> <p><i>3. Sdílení zkušeností s dalšími pedagogy v rámci projektů a přinášení dobré praxe do jednotlivých škol i s materiálním zabezpečením pro žáky</i></p>

6 Doporučení, návrhy konkrétních opatření pro MAP IV

Návrhy konkrétních opatření/ aktivit pro výše identifikované oblasti v území, které by měly zajistit částečnou či úplnou nápravu stavu. Do budoucího projektového období OP JAK navrhujeme do implementačních aktivit akčních plánů pro roky 2024 a 2025:

Pracovní skupiny pro problematické oblasti:

1. Pracovní skupina FINANCOVÁNÍ
2. Pracovní skupina NOVÉ TRENDY
3. Pracovní skupina ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI
4. Pracovní skupina MALOTŘÍDKY BYS-3-CKA
5. Pracovní skupina MATEŘINKY BYS-3-CKA
6. Pracovní skupina ROZVOJ REGIONU BYS-3-CKA

Aktivity pro veřejnost, rodiče/ zákonné zástupce:

21. Kulatý stůl pro zřizovatele škol BYS-3-CKA
22. Kulatý stůl pro rodiče BYS-3-CKA
23. Prezentace nakladatelství, výrobců edukativních pomůcek
24. Setkání se zajímavými lidmi
25. Mobilní planetárium nebo pojízdná laboratoř FA-LAB
26. Lokomoce pro rodiče BYS-3-CKA

Aktivity pro pedagogy:

31. Inovativní vzdělávání pro pedagogy BYS-3-CKA
32. Školení sboroven na BYS-3-CKU
33. Supervize pro BYS-3-CKO
34. Podnětné prostředí škol na BYS-3-CKU
35. Interaktivní odpoledne pro pedagogy BYS-3-CKA
36. Wellbeing pro členy PS MAP IV BYS-3-CKA
37. Malá technická univerzita pro pedagogy BYS-3-CKA
38. Jak pracovat s nadanými a motivovanými žáky na BYS-3-CKU

39. *Spolupráce s pedagogickými fakultami*

40. *Lokomoce pro pedagogy BYS-3-CKA*

Aktivity pro děti a žáky:

41. *Odborníci do škol BYS-3-CKA*

42. *Umělci čtou a hrají dětem a žákům BYS-3-CKA*

43. *Lokomoce pro děti BYS-3-CKA*

44. *Seberozvoj dětí a žáků na BYS-3-CKU*

45. *ZUŠka je tu pro všechny*

46. *Duben – měsíc bezpečnosti*

47. *Kreativní polytechnika pro školní družinky*

48. *Multikulturní setkávání na BYS-3-CKU*

49. *Společně pro BYS-3-CKO*

50. *Cesta kolem světa*